

Nacional

COVID-19

Transmissió
1,12

Dada anterior: 1,16

Els nous contagiats per cada positiu no han de superar l'1

Nous contagiats
434

Dada anterior: 132

L'indicador hauria d'estar per sota dels 1.000 contagiats/dia

Llits d'UCI
91

Dada anterior: 90

Les UCI haurien d'acollir un màxim de 300 malalts greus

POLÍTICA 4 ANYS DE LA DECLARACIÓ DE LA REPÚBLICA

27-0: moment zero

2021 La declaració d'independència de Catalunya no s'ha desenvolupat, però el procés encara es manté viu **'TEMPO'** En la història recent, només els països amb una àmplia majoria sobiranista han esdevingut estats per la via ràpida **BORBONS** L'alliberament a l'Amèrica Llatina arrenca amb el canvi de monarquies

T. Márquez / J. Panyella
BARCELONA

"No sé si ho veuré [la culminació del procés], però el moviment per la independència de Catalunya és imparable." La frase correspon al catedràtic d'història contemporània de la Universitat de Saragossa Julián Casanova, i la va pronunciar en una entrevista de premsa el setembre del 2017, quan el procés sobiranista anava llançat.

Entre aquell moment zero que va suposar la tardor del 2017, amb el referèndum i l'aprovació de la declaració d'independència al Parlament, i la situació política actual han passat exactament quatre anys, i ara el procés independentista ha entrat "en un cicle més tranquil", segons descriu el politòleg Abel Riu, que alerta que la minoració del ritme polític "no vol dir que això s'hagi acabat", i hi afegeix, com a vaticini, que "hi ha més possibilitats que Catalunya esdevingui un estat

que no pas el contrari".

Tant Casanova com Riu situen aquest èxit del procés independentista català en un futur indeterminat, impossible de precisar. Ni historiadors ni politòlegs es veuen amb cor de vaticinar el futur del procés català, i uns i altres es basen en les experiències d'altres processos d'independència per advertir que no hi ha cap fórmula màgica ni cap experiència anterior traslladable a Catalunya, atès que cada cas i cada moment històric són únics.

"No hi ha dos processos d'independència iguals", subratlla Abel Riu. I, efectivament, no van tenir res a veure els processos que van portar el Perú i Islàndia a assolir la plena sobirania. Al Perú es va declarar la independència el 1821, però no va ser fins al 1824, després de tres anys de guerra, que va ser efectiva. Els islandesos van tenir el primer Parlament autonòmic el 1814, però la independència no els va arribar fins al segle XX, el

1944, quan es van desvincular definitivament de Dinamarca, sense cap vessament de sang.

El periodista Martí Anglada, estudiós dels processos d'independència d'Estònia, Letònia, Eslovènia i Eslovàquia, sí que s'atreveix a donar una fórmula magistral. "Els processos per la independència que tenen èxit són els

El Perú i Islàndia, dos exemples de 'tempo' diferent per assolir la sobirania

que han anat ràpid, amb l'excepció d'Irlanda", diu el periodista, que adverteix que aquesta és una veritat amb matisos.

La lletra petita de la frase d'Anglada s'explica per la realitat social i política d'aquests estats que van accedir a una independència expressa. "En el cas d'Estònia, quan van fer un referèndum, la independència hi va obtenir el suport

del 88%", recorda Anglada. A Catalunya, aquesta dada es pot intuir, com va passar en les últimes eleccions al Parlament, en què les opcions independentistes van assolir el 52% dels vots, però és evident que unes eleccions legislatives no es poden extrapolar a un referèndum de pregunta binària –sí o no a la independència.

Els casos estudiats per Martí Anglada tenen la doble característica d'haver estat ràpids i essencialment pacífics. Només en els processos de Letònia i Eslovènia es van produir morts violentes, en un nombre molt reduït. Quan el president Quim Torra va dir que la via eslovena era la bona per a Catalunya, li van ploure crítiques d'algunes veus que li van recordar la quarantena de morts que hi va haver entre els dos bàndols en litigi.

"Els processos per la independència exigeixen als líders que els impulsen capacitat de sacrifici i disposició a fer tot el que calgui", adverteix Abel Riu. Enlla-

çant amb els plantejaments de Riu i Anglada, els processos per la independència demanen un compromís de la població amb la desobediència civil per accelerar processos i evitar que s'eternitzin, ja que els estudiosos de la matèria avisen que, a la independència, no s'hi arriba per la via *ad eternum*.

Darrere de la culminació amb èxit del procés

de constitució d'un estat, hi ha el factor d'oportunitat històrica, o finestra d'oportunitat, i també el de conjuntura geopolítica. En aquest sentit, és una evidència històrica que quan els grans imperis s'han afeblit, com és el cas de l'otomà, l'austrohongarès o l'URSS, han florit estats independents que estaven subjugats a aquelles macrorealitats polítiques.

A l'Amèrica Llatina, la finestra que va donar peu als processos d'independència es va obrir al segle XVIII, amb l'arribada dels Borbons al tron hispànic, "fet que va comportar un centralisme i un canvi de

les regles del joc". Així ho explica Justo Cuño, professor d'història de la Universitat Pablo de Olavide. De l'autonomia que els havien donat els Àustries, es va passar a la gestió absolutista dels Borbons, i això va començar a enfrontar les elits autòctones amb les realistes. "Dir que els processos per la independència a Amèrica van co-

Els Estats Units

Un llarg camí per esdevenir lliures

El 4 de juliol de 1776, a la ciutat de Filadèlfia, es va signar la Declaració d'Independència de les tretze colònies nord-americanes en guerra amb la Gran Bretanya i que es van transformar en els Estats Units. Dos dies abans, el Congrés havia aprovat trencar amb el domini britànic, que fins al 1883 no reconeixeria la independència.

Mèxic: 1821-1836

Espanya trigaria quinze anys a reconèixer el nou país

La guerra per la independència va començar el 1810 i es va allargar onze anys, fins a l'entrada victoriosa de l'exèrcit a la capital. Com altres colònies americanes, Mèxic va aprofitar la feblesa de l'Imperi Espanyol iniciada amb el domini de Napoleó, que va donar la corona espanyola al

seu germà, per reclamar la llibertat. Després d'un període d'enfrontaments bèl·lics, la pèrdua del país va significar un dels pitjors cops per a l'economia d'Espanya, perquè representava el 80% de les riqueses que treia d'Amèrica. No el va reconèixer fins al 1836.

Xile: 1818-1844

Desigualtats insalvables entre espanyols i nadius

Oficialment la independència de Xile va ser proclamada el primer de gener del 1818, però la data triada per tradició és el 18 de setembre del 1810, dia de la primera junta de govern del país. L'ambient revolucionari feia anys que durava, alimentat, entre d'altres, per les desigualtats socials que afavorien els espanyols de naixement. El tractat de pau signat el 24 d'abril de 1844 entre Xile i Espanya tancava el procés de desaparició de l'excolònia.

L'APUNT

On para aquella efervescència?

Xavi Aguilar

Què se n'ha fet, de tota aquella efervescència política i social d'ara fa quatre anys? La república catalana es va esvair en qüestió de segons, però l'energia de l'independentisme (i del sector contrari) no va tenir la mateixa volatilitat. Com si d'un volcà es tractés, s'ha anat refredant lentament amb el pas del temps. Hem pogut fer-nos a la idea que l'estat propi no s'assoleix

en un obrir i tancar d'ulls, i d'exemples en trobaran molts en aquestes planes. En aquests quatre anys també han sorgit o s'han agreujat moltíssim un fotimer de problemes mereixedors de tanta o més implicació, però sembla que no hi ha interès o esma. Així que deu ser temps de tenir paciència i controlar les pulsacions, no fos cas que prenguem mal.

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Declaració de la República Catalana del 27 d'octubre del 2017 ■ EL PUNT AVUI

Les frases

“Els processos d'independència a l'Amèrica Llatina arrenquen amb els Borbons”

Justo Cuño
PROFESSOR HISTÒRIA UPO

“No hi ha dos processos d'independència que siguin iguals; aquí, ara el cicle és tranquil”

Abel Riu
POLITÒLEG

“Els processos que tenen èxit són ràpids, però cal que es donin unes condicions socials i polítiques”

Martí Anglada
PERIODISTA

“El component bèl·lic és inherent als processos per la independència a l'Amèrica Llatina”

Manuel Chust
CATEDRÀTIC D'HISTÒRIA UJI

mençar al segle XIX és tenir una visió molt europea de la història”, indica Cuño, que aposta per aquesta presa de consciència a partir del segle XVIII, i, després, que els processos fossin més ràpids o més lents va dependre del poder de les elits autòctones a cada país. Al Perú i Mèxic, on la independència va ser més tardana que en

altres llocs, la relació entre les elits locals i les reials era més estreta.

Un altre expert en els processos d'independència dels països llatinoamericans, el catedràtic de la Universitat Jaume I de Castelló Manuel Chust, hi afegeix que la conjuntura de principis del segle XIX, amb les guerres napoleòniques, la pugna entre An-

glaterra i Espanya pel domini de l'Atlàntic, la crisi de la monarquia, la caiguda de l'antic règim i la difusió de les idees liberals, hi va fer la resta.

Els dos historiadors posen l'accent en el fet que, fins fa poc, i encara ara en alguns llibres de text, s'ha explicat el naixement dels estats americans com una confrontació entre na-

cions, una pugna entre bons i dolents, encara pintant els espanyols com uns valents que van portar la religió a Amèrica.

Tot just des de mitjan segle passat s'ha fet una revisió d'aquests postulats amb una història que té més present les realitats socials, econòmiques i polítiques dels territoris independentitzats com a causa

dels seus processos d'alliberament. Per exemple, els criolls de Riu de la Plata, que agrupava aleshores l'actual Argentina, l'Uruguai, el Paraguai i Bolívia, tenien interès per dominar el comerç marítim i operar amb llibertat de moviments, al marge del regne d'Espanya.

Els processos per la independència a l'Amèrica

Llatina, tret d'alguns casos més pacífics de l'Amèrica Central, han estat fruit de violents enfrontaments armats. “A l'Amèrica Llatina, el component bèl·lic és inherent a tots aquests processos, perquè la metròpoli no vol abandonar les seves possessions”, diu Manuel Chust. “És molt complicat assolir la independència sense que hi hagi pel mig un conflicte bèl·lic, de més o menys intensitat”, hi afegeix Cuño. ■

Veneçuela: 1811-1845

Reconeixement acceptat per mantenir els interessos comercials

El 5 de juliol de 1811, Simon Bolívar i Francisco de Miranda signaven l'acta d'independència de Veneçuela i, en conseqüència, la seva separació d'Espanya. Malgrat que les negociacions perquè Espanya reconegués el nou país van començar pocs anys després, l'escenari de guerra que

es vivia a la Península van fer impossible les negociacions. Tot i això, a totes dues nacions els interessava mantenir en especial les relacions comercials, i els contactes es van mantenir. No seria, però, fins al 1845, amb el Tractat de Pau i Amistat, que la reina Isabel II reconeixeria el país.

Les Filipines: 1898-1946

Un domini de 48 anys

Les Filipines va proclamar la independència de territori espanyol el 1898 aprofitant la guerra amb els Estats Units. Quan aquests van vèncer, el país va quedar sota el seu domini, però la voluntat d'independència no va desaparèixer. No seria fins acabada la Segona Guerra Mundial que els seria reconeguda la sobirania.

Islàndia: 1918-1944

Un estat independent dins el regne de Dinamarca

Islàndia es va convertir en un estat independent dins del regne de Dinamarca l'any 1918 a través de l'Acta d'Unió. Va ser el resultat d'una nova consciència nacional nascuda a mitjan segle XIX i alimentada per una nova legislació en què els danesos van ignorar les demandes dels islandesos. Aquest nou estatus s'havia de revisar l'any 1940, amb la possibilitat de ser revocat tres anys més tard. La Segona Guerra Mundial va propiciar que el 1944 nasqués la república.

POLÍTICA 4 ANYS DE LA DECLARACIÓ DE LA REPÚBLICA

El dia en què el Parlament va dir sí a la República

■ Ara fa quatre anys, la cambra catalana aprovava la creació del nou estat independent ■ Poc després Rajoy anunciava la destitució del govern i la convocatòria d'eleccions

Teresa Márquez
BARCELONA

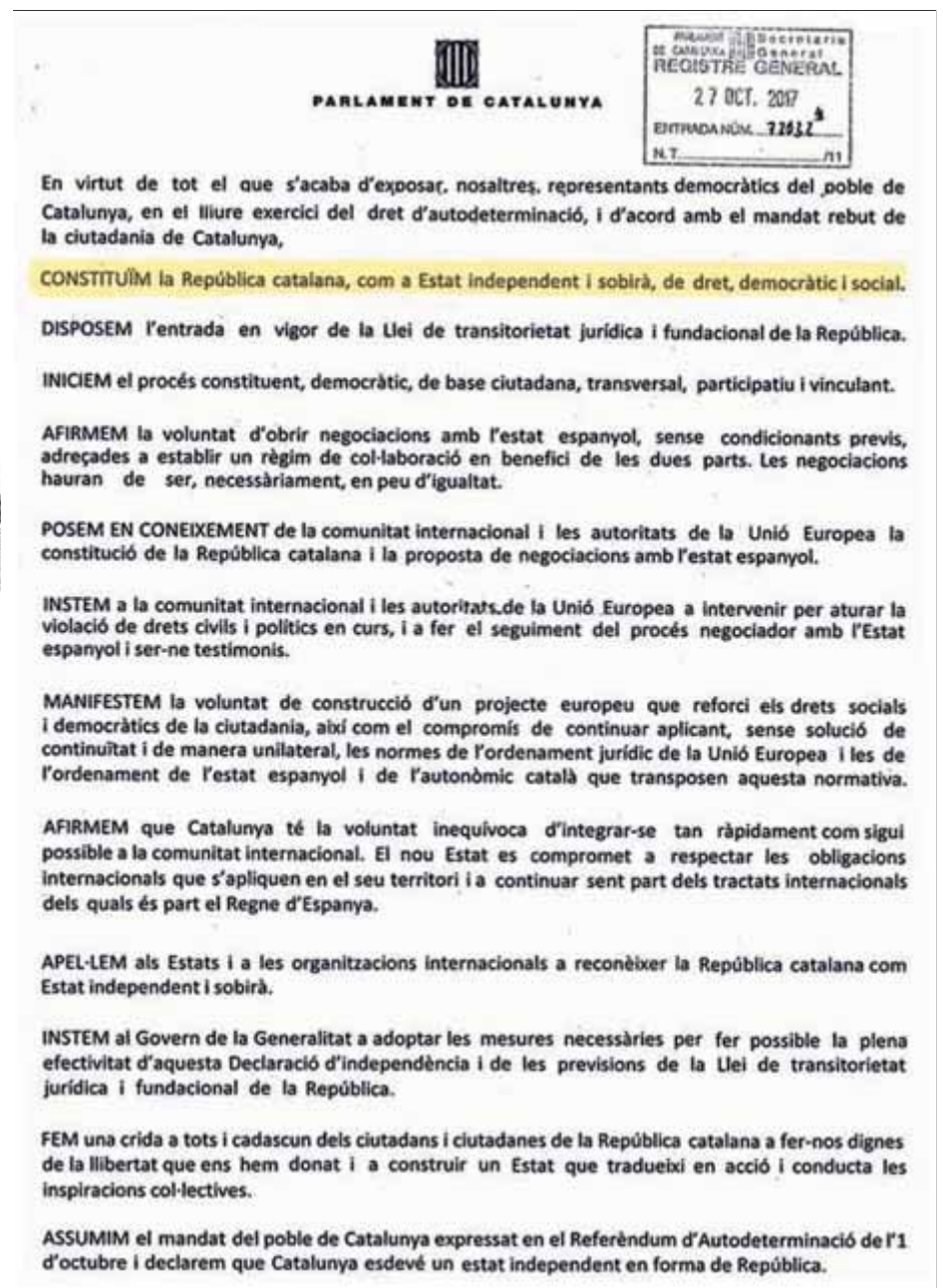
Dos quarts de cinc de la tarda del 27 d'octubre del 2017. Parlament de Catalunya. "Constituïm la República catalana com a Estat independent i sobirà, de dret, democràtic i social; disposem l'entrada en vigor de la llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República i iniciem el procés constituent." La presidenta de la cambra, Carme Forcadell, llegia el preàmbul de proposta de resolució per crear la República catalana. S'aprovava amb 70 vots a favor, deu en contra

i dues abstencions. Al carrer, milers de persones congregades a la plaça Sant Jaume celebraven l'anunci i 650 alcaldes i alcaldesses donaven l'escalf del territori al govern independentista. Prèviament a l'aprovació del text, els parlamentaris també havien donat el vistiplau a posar en marxa el procés constituent.

El ple va evidenciar, com era d'esperar davant la tensió mantinguda en les darreres setmanes, el xoc entre les forces constitucionalistes i les independentistes, en què els primers no van estalviar els retrets i les amenaces pel

que consideraven un atac a la inviolabilitat de la unió d'Espanya. El PSC, Cs i el PP, en boca dels seus màxims representants, van cloure el seu discurs abandonant la cambra irats i anunciant futures represàlies.

La sessió d'avui fa quatre anys culminava la discutida posada en escena del dia 10 d'aquell mateix mes, en què el president Carles Puigdemont donava per declarada la República catalana per suspendre-la uns segons després en pro del diàleg amb l'Estat espanyol i la mediació internacional, que no van arribar mai. La maniobra,

A l'esquerra, reproducció de la portada d'El Punt Avui del dia 28 d'octubre del 2017 i, a la dreta, el text de la declaració llegida a la cambra catalana ■ EPA

amb la signatura inclosa del document fora de l'hemicicle, no va convèncer pràcticament ningú, però va aconseguir descol·locar momentàniament el govern espanyol.

L'aprovació de la declaració, juntament amb el rebuig de l'aplicació del 155, va ser exercida a partir del vot secret dels diputats amb la voluntat de no complicar encara més la situació dels diputats fa-

vorables al procés d'independència amenaçats per l'Estat. El toc simbòlic el va protagonitzar l'urna on es van posar les paperetes, idèntica a les utilitzades durant el referèndum de l'1-0.

El cofoisme de la cambra catalana davant el dia històric viscut va topar poques hores després amb la prevista decisió del Senat de donar cobertura a les mesures proposades pel

govern de Mariano Rajoy de destituir el president Puigdemont i la resta de consellers del govern i de convocar eleccions autonòmiques per al 21 de desembre. Paral·lelament, es van anar coneixent les poques adhesions internacionals de suport a la República catalana i les nombroses mostres de suport a la "unitat d'Espanya", incloses la de la Unió Europea i la dels Estats Units. ■

Geòrgia: 1918-1921/1991

La república que va sobreviure a l'imperi rus i va renéixer amb el col·lapse soviètic

La República Democràtica de Geòrgia va ser proclamada poc després del col·lapse de l'imperi rus, iniciat amb la Revolució Russa del 1917. Nascuda el 26 de maig del 1918, des del començament va patir d'una estructura feble i d'enfrontaments interns que van facilitar la seva invasió per part de l'exèrcit bolxevic i la

seva conversió en una república soviètica. Tot i això, la llavor nacionalista del país es va mantenir molt activa i va saber aprofitar l'oportunitat del desmembrament de l'URSS. El 9 d'abril del 1991 es restaurava la independència de Geòrgia i es recuperaven els símbols que serien utilitzats fins al 2004.

Malta: 1964-1974

Deu anys més de control britànic malgrat la declaració d'independència

L'arxipèlag de Malta ha estat colonitzat durant la seva història per múltiples pobles, des de grecs a cartaginesos, romans, bizantins, àrabs i normands. Posteriorment passaria a formar part de la Corona d'Aragó, seria cedida a l'orde religiós dels Cavallers Hospitalaris, ocupada pels francesos de Napoleó, i entraria a

formar part de l'Imperi Britànic. El 21 de setembre del 1964, Malta proclama la seva independència, però els britànics mantindrien deu anys més el control, entre d'altres, de les infraestructures i dels mitjans públics de comunicació. No seria fins al 13 de desembre del 1974 que es convertiria en república.

L'ONU no reconeix encara una desena d'estats al món

- La majoria són territoris que es van consolidar a partir de la desaparició de l'antiga Unió Soviètica
- Es mantenen fora de l'organisme tant Kosova com la República Àrab Sahrauí o l'illa de Taiwan

Teresa Márquez
BARCELONA

El dret internacional estableix que per esdevenir estat s'han de complir tres requisits: tenir un territori, una població i un govern autònom. Sembla prou fàcil de complir, però no ho és tant quan entren en joc els interessos polítics i el reconeixement internacional. L'Organització de les Nacions Unides (ONU), creada el 1951 amb l'objectiu de mantenir la pau i la seguretat internacional i fomentar entre les nacions les relacions d'amistat, manté fora del grup deu estats.

En concret, es tracta de

La xifra

193

estats són membres de les Nacions Unides. L'últim, el Sudan del Sud, hi va entrar el 2011.

Somalilàndia, Alt Karabakh, Transnistria, Xipre del Nord, Ossètia del Sud, Abkhàzia, la República Àrab Sahrauí Democràtica, la República de la Xina (Taiwan) i Kosova. Palestina va entrar a les Nacions Unides com a estat observador el 2012, però tampoc n'és membre. La

Dues seguidores de la selecció de futbol de Kosova, en un partit de l'Eurocopa ■ EFE

majoria d'aquests territoris es van consolidar a partir de la desaparició de l'antiga URSS. És el cas d'Ossètia del Sud i Abkhàzia, dues regions secessionistes de Geòrgia que gaudien d'una major autonomia en l'època soviètica i que aspiren en un futur a unir-se novament a Rússia. L'Alt Karabakh està situat entre l'Azerbaidjan i Armènia i, amb un 80% de població armènia, el 1991 va declarar la seva independència de l'Azerbaidjan amb el suport rus. Un suport que també es va fer evident en la separació de Transnistria de Moldàvia i la seva transformació en regió moldava autònoma.

Els casos més coneguts són els de Kosova, la República Àrab Sahrauí Democràtica i Taiwan. El poble sahrauí és reconegut per 84 estats, l'antiga província sèrbia es va declarar independent l'any 2008 i Taiwan o la República de la Xina continua reivindicant la seva autoritat al territori davant la negativa a cedir-li l'espai de la República Popular de la Xina.

59^A
EDICIÓ

28 OCTUBRE
1 NOVEMBRE 2021

DE 10 A 20H
PALAU DE FIRES
DE GIRONA

Alimentació, turisme, serveis,
tecnologia, indústria,
motor, decoració,
emprenedoria, construcció.

ENTRADA GRATUÏTA

FIRA DE

MOS
TRES

Retrobem-nos!

Organitza:

FIRA de GIRONA
Construint futur Trusting on future

Patrocina:

CaixaBank

Ajuntament de Girona

Centre de Comerç de Girona

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El govern promet diàleg en parcs verds de més de 5 MW

- Defensa la participació del territori en la implantació de centrals renovables de fins a 50 MW
- L'aprovació del nou decret obre la porta a la tramitació immediata de 19 projectes de poca potència

Plaques solars al parc fotovoltaic del municipi d'Ordís, a l'Alt Empordà, en una imatge d'arxiu ■ LLUÍS SERRAT

Xavier Miró
BARCELONA

No hi haurà moratòria sobre el cúmul de projectes eòlics i fotovoltaics que s'han proposat als espais agrícoles i rurals del país, però el govern promet escoltar el territori en la implantació dels de més de 5 MW de potència, que hauran d'acollir-se a les noves condicions del decret de renovables que ahir aprovava l'executiu català.

La consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, Teresa Jordà, justificava ahir la no paralització dels projectes planejats recordant que l'executiu d'Aragó no ha reunit en aquests mesos la ponència que els havia d'autoritzar o tombar i que tampoc en aquest període s'ha posat sobre la taula cap nou projecte. En segon lloc, la consellera es compromet a escoltar el territori en el procés d'im-

La frase

“No podem fer una transició energètica amb el territori encès”

Teresa Jordà
CONSELLERA D'ACCIÓ CLIMÀTICA,
ALIMENTACIÓ I AGENDA RURAL

plantació de les centrals: “Serà extremadament participat.” En unes setmanes, l'executiu preveu tenir un mapa d'implantació de les energies netes arreu del territori per fer la diagnosi i indicava, com a exemple hipotètic, que “potser la Terra Alta” ja ha fet la seva aportació a l'objectiu de país d'arribar el 2030 al 50% d'energia renovable.

Finalment, Jordà considera una salvaguarda les noves condicions que estableix la modificació del decret 16/2019. Les centrals eòliques i fotovoltaïques

Pla de seguretat viària, codi ètic i memòria turística

El govern també aprovava ahir el pla de seguretat viària 2021-2023 amb l'objectiu de reduir un 15% el nombre de víctimes mortals en tres anys, una xifra que s'hauria de reduir un 50% fins al 2030. En aquest primer trienni també es fixa reduir un 12% el nombre de ferits greus en accidents, un 18% els infants morts, un 12% les víctimes d'atropellaments i un 6% els motoristes morts i ferits greus. Amb un balanç de 111 morts i 496 ferits greus aquest any, la portaveu del govern, Patrícia Plaja, recordava ahir que la ciutadania no

té interioritzat encara el perill de conduir pendent del mòbil o d'aparells electrònics, un factor que ja causa un 22,5% dels accidents viaris. El pla posarà especial atenció als grups de risc que formen els motoristes d'entre 15 i 54 anys, els vianants d'edat avançada i els conductors de cotxe d'entre 15 i 24 anys. Es desplegarà en 223 accions, algunes dirigides als col·lectius vulnerables com ara ampliar l'espai destinat a vianants o establir itineraris segurs per a ciclistes en vies interurbanes. També s'ampliarà l'atenció psicològica im-

mediada a través del SEM a les víctimes menors d'edat i es promouran ajuts als ens locals per a actuacions de mobilitat segura i sostenible. Per altra banda, el Consell Executiu també aprovava el codi ètic per als membres del govern, alts càrrecs, directius i treballadors del servei públic en què s'estableix un marc general que s'haurà de desplegar en un pla d'accions en sis mesos. En últim terme, també es va aprovar la memòria preliminar de l'avantprojecte de llei de turisme per adaptar el sector al nou context social, mediambiental i tecnològic.

d'entre 5 i 50 MW –les superiors a 50 MW són competència de l'Estat, com ara el parc marí de l'Alt Empordà– hauran de complir tres condicions prèvies per tramitar-se: informar els ajuntaments

afectats; disposar del 50% dels terrenys i proposar a particulars, cooperatives energètiques amb un mínim de 50 socis locals o a persones jurídiques públiques i privades del municipi o de la comarca entrar

en el projecte, com a mínim, amb un 20% de la propietat o el finançament. Només un cop satisfetes aquestes condicions es podrà tramitar la declaració d'impacte ambiental i “entrar al territori” per

acordar el projecte. Jordà defensa que aquests requisits suposen una millora garantista per als municipis perquè, recorda, amb el decret del 2019 els “projectes podien entrar sense fer feina prèvia”, ni tan sols informar els ajuntaments.

Les veus crítiques amb el nou decret i que exigien la moratòria –com va pactar ERC amb la CUP– posen l'èmfasi en els buits que deixa: un projecte podria tirar endavant amb només un 50% dels propietaris, però amb la majoria de població del municipi en contra, i també sense el 20% de participació local que els promotors poden justificar que van oferir sense resposta.

A més, el nou decret obre la porta a fer parcs sobre sòl urbanitzable –desenvolupat o no– tal com reclamen els crítics però també permet implantar les centrals en terreny agrícola en desús. La consellera defensa que el decret representa un “model sostenible, respectuós amb el territori”, que es vol implantar “de manera acordada i cooperada” i que “punxa la bombolla especulativa de projectes”. A més, sosté que protegeix els espais agraris que especifica la llei.

Per desplegar les centrals eòliques i fotovoltaïques amb diàleg territorial, el decret s'acompanyarà d'una xarxa d'oficines comarcals d'assessorament tècnic, un pla territorial sectorial, la llei de transició energètica i la creació de l'empresa energètica pública.

Catorze comarques

Pel que fa als projectes del voltant de 5 MW o que es poden connectar a la xarxa de mitjana tensió, el decret ja permet que surtin a informació pública immediatament per a la seva tramitació sense cap de les condicions prèvies requerides als mitjans o grans. En són 19 de desplegats per l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Baix Camp, la Conca de Barberà, la Garrotxa, la Selva, les Garrigues, Osona, el Pallars Jussà, el Pla d'Urgell, el Segrià, el Solsonès o el Tarragonès. Amés, el decret també permet la posada en marxa sense cap més tràmit que una declaració responsable dels projectes d'autoconsum que no generin excedent energètic. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

La presidenta del Parlament, Laura Borràs, amb les vicepresidentes Alba Vergés i Assumpta Escarp, en la reunió de la Junta de Portaveus celebrada ahir ■ ACN

Junts queda sol en l'intent jurídic de blindar Borràs

■ Un informe dels lletrats del Parlament proposa eliminar del reglament la suspensió immediata de tot diputat a qui s'obri un judici per corrupció ■ Junts ho defensa, i ERC i la CUP consideren que els lletrats "s'han excedit"

Emma Ansolà
BARCELONA

El que havia de ser una reunió per plantejar "reformes i millores tècniques, jurídiques i lingüístiques" en el reglament del Parlament es va convertir ahir en un nou camp de batalla en què finalment Junts va quedar sol defensant l'eliminació d'un article del reglament que podria evitar la inhabilitació de la presidenta Laura Borràs. La cap de llista de Junts està pendent de judici per un cas de fragmentació de contractes mentre presidia la Institució de les Lletres Catalanes i la seva situació judicial ha provocat topades entre els partits independentistes des de la campanya electoral.

La resta de partits, si bé es van mostrar favorables a les altres propostes per actualitzar el reglament

Sí a una reforma més àmplia per garantir drets

Cap partit va confirmar que faria el pas per sol·licitar crear una ponència de reforma del reglament, la tramitació de la qual és idèntica a una proposició de llei. La reforma s'hauria de portar a terme en la comissió de Reglament, que presideix la pre-

sidenta de la cambra i els membres de la mesa, a més d'un portaveu de cada grup. El desacord dels grups bàsicament se centra en la supressió de l'article 25.4 i, en canvi, consideren necessari una posada al dia de la norma que regula les actuacions a la

cambra com, per exemple, la votació telemàtica; la lluita contra declaracions racistes, masclistes i/o homòfobes; els compromisos del pla d'igualtat; la lluita contra la corrupció, i evitar les coaccions externes que volen limitar el debat parlamentari.

de la cambra, com ara l'adaptació del text al nou pla d'igualtat, van ser molt crítics amb l'informe dels lletrats —té 244 pàgines—, ja que consideren que el servei jurídic havia elaborat un informe més polític que tècnic i que excedia l'encàrrec original. Tots els grups menys Junts van defensar el consens aconseguit el 2017, quan es va introduir precisament l'article 25.4 per ta-

llar d'arrel els casos de corrupció, en l'època del 3%. "Aquest article no es toca", sentenciaven ahir els cupaires com a pares de la proposta fa quatre anys.

La polèmica es va originar a primera hora del matí, quan des de presidència es va lliurar a la resta de membres de la mesa del Parlament l'informe jurídic amb les propostes per actualitzar-ne el reglament, un estudi que havia

estat sol·licitat als lletrats al setembre per acord unànime de la mesa. Entre els suggeriments, l'eliminació de l'article 25.4, que inclou "la suspensió immediata de drets i deures" de tot diputat en el moment de l'obertura d'un judici oral per un presumpte delictes de corrupció. L'article no està exempt de polèmica, ja que un informe dels lletrats el 2018 ja assenyala que vulnerava la pre-

sumpció d'innocència, perquè arrabassava drets abans que la sentència fos ferma, un argument que ahir utilitzava Junts per defensar-ne la supressió. La mesura també podria beneficiar els diputats republicans Meritxell Serret, Josep Maria Jové i Lluís Salvadó, acusats de malversació per la celebració de l'1-O, però ahir la portaveu republicana, Marta Vilalta, va rebutjar "reformes per a persones concretes".

L'informe dels lletrats no suposa cap tramitació de la reforma del reglament i ni tan sols és un document vinculant. Es tracta únicament d'una proposta que els grups poden o no fer-se seva per abordar una possible reforma del reglament que en tot cas només es pot iniciar prèvia sol·licitud dels grups parlamentaris. ■

Les frases

“Les reformes s'han de fer pensant en l'interès col·lectiu, i no en casos particulars”

Marta Vilalta
PORTAVEU D'ERC

“L'informe va més enllà de qüestions tècniques; els lletrats s'han excedit”

Eulàlia Reguant
DIPUTADA DE LA CUP

“L'article és inconstitucional, no té cap precedent ni cap referent. Cal un Parlament del s. XXI”

Mònica Sales
PORTAVEU DE JUNTS

“És un document de part amb propostes que no són oportunes. Borràs s'extralimita”

Alicia Romero
PORTAVEU DEL PSC

“Es disfressa de qüestió tècnica el que és una decisió política; algú es pensa que «Ca la Laura» existeix”

David Cid
PORTAVEU DELS COMUNS

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Comencen a declarar els investigats per l'acció exterior

■ El jutjat 18 indaga els mateixos fets pels quals el Tribunal de Comptes encalça l'independentisme ■ Albinyana es desvincula de l'encàrrec d'un informe sobre defensa a una empresa belga

Redacció
BARCELONA

La repressió contra l'independentisme es va traslladar ahir al jutjat d'instrucció número 18 de Barcelona, on van començar a declarar els antics alts càrrecs del govern investigats per l'acció exterior entre els anys 2011 i 2017. Es tracta d'un procés en paral·lel a l'acció d'asfíxia econòmica del Tribunal de Comptes per la mateixa acusació. La jutgessa investiga si el govern va malversar gairebé un milió d'euros per internacionalitzar el procés mitjançant contractes a dit i informes "arbitraris".

El primer a declarar va ser qui exercia de secretari d'Afers Exteriors en el govern d'Artur Mas, Roger Albinyana, un càrrec anterior a l'existència d'una conselleria dedicada als afers internacionals. Albinyana es va desmarcar davant la jutgessa de la deci-

La data

24.11.21

L'exconseller Raül Romeva ha de declarar al jutjat 18 de Barcelona per l'acció exterior de la Generalitat.

sió d'encarregar a una empresa belga investigada per corrupció i blanqueig un informe sobre defensa pel qual la Generalitat va pagar 4.132 euros el 2015. També hi va comparèixer l'exdirectora de serveis del Departament de la Presidència, ara de la Vicepresidència, Teresa Prohias.

L'informe és obra de BVBA Services, una societat que, segons la informació que han remès les autoritats del país, mancava d'empleats i va ser investigada per la fiscalia per corrupció i blanqueig de capitals. L'estudi el va encarregar el sociòleg Salvador

Cardús, membre del Consell Assessor per a la Transició Nacional, i també l'hauria traduït, encara que ni ell ni cap de les parts han aportat a la causa l'original de l'estudi, que de moment no ha aparegut.

Albinyana i Prohias serien els responsables de l'autorització de la despesa per contractar l'empresa i tots dos van defensar que la tramitació va ser correcta i que van seguir els procediments reglats d'acord amb les seves competències.

En la seva declaració com a testimoni davant la jutgessa, Cardús va explicar que va ser l'històric polític de Convergència Jordi Xuclà qui li va suggerir el nom de l'empresa belga i que ho va consultar amb ell perquè el 2015 era diputat al Congrés i membre de la comissió de Defensa de la cambra baixa.

Amb les declaracions d'Albinyana i de Prohias, s'inicia la ronda de com-

Roger Albinyana, quan era secretari d'Afers Exteriors amb Artur Mas ■ ORIOL DURAN

pareixences judicials pel presumpte desviament de fons del procés, una causa en la qual estan investigats l'exconseller d'Afers Exteriors Raül Romeva i una desena de càrrecs del govern.

El mes que ve declararan l'exsecretari del govern Víctor Cullell, els exsecretaris generals del Diplocat Roser Clavell i Albert Royo, l'exdirector general de Cooperació al Desenvolupament Manuel Josep Vila, l'exsecre-

tari general de l'Esport Gerard Martí, i l'exdirector del Consell Català de l'Esport Antoni Reig, a més de Romeva i el seu secretari general d'Exteriors, Aleix Villatoro.

També en matèria repressiva, ahir va quedar vist per a sentència el judici contra el nord-americà Charles A.P., detingut per la Guàrdia Urbana en el marc de les protestes del 18 d'octubre del 2019 contra la sentència de l'1-O. La fiscalia manté la petició de

sis anys de presó i l'expulsió del país per un delictes de danys mitjançant incendi i desordres públics. El jove ja ha pagat amb cinc mesos de presó -va quedar en llibertat provisional el març passat-. Al febrer se l'havia de jutjar, però la defensa ho va aconseguir aturar perquè no s'havien practicat les proves que han acreditat, segons Alerta Solidària, la inexistència del contenidor cremat o malmès que se li imputa. ■

El PSOE no veu marge per assumir les condicions d'ERC per als comptes

Redacció
BARCELONA

El govern espanyol va descartar ahir que es pugui acordar en les properes hores una fórmula que permeti blindar la presència del català en les grans plataformes en la futura llei de l'audiovisual, una de les condicions que ha exi-

git ERC per donar suport a l'aprovació dels pressupostos generals de l'Estat. Els republicans volien que aquest compromís estigués ratificat abans que expirí el termini de presentació d'esmenes als comptes, que acaba formalment demà. Fonts de La Moncloa recollides per l'agència ACN assenyal-

ven ahir que malgrat que l'executiu del PSOE té "molta sensibilitat" amb les demandes d'ERC, no veu marge per pactar una regulació que "no ha arribat al Consell de Ministres" i que es troba en fase d'elaboració. Els republicans ja van advertir dilluns que, si no s'escolten les seves condicions, es

plantegen presentar una esmena a la totalitat als pressupostos. La portaveu del govern espanyol, Isabel Rodríguez, va ser l'encarregada de fer la rèplica el mateix dia, quan va assenyalar que els comptes estatals "són molt més per al país en el seu conjunt" que no pas la defensa del català. ■

La portaveu del govern espanyol, Isabel Rodríguez, dilluns va advertir ERC del recorregut de les seves demandes ■ ACN